

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 15Csp/86/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122205325
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Johana Bertová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2024:8122205325.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Johanou Bertovou v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/X, XXX XX D. E. F., právne zastúpeného: JUDr. Igorom Šafrankom, Advokátska kancelária, Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanému: 365.bank, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpeného: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, o primerané finančné zadostučinenie 268,91 euro takto:

rozhodol:

I. Z a m i e t a návrh na spojenie vecí vedených na Okresnom súde Prešov pod spisovou značkou 19 Csp/85/2022 a 15Csp/86/2022.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 268,91 euro do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, počítaných zo sumy uvedenej vo výroku II. tohto rozsudku, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu Okresného súdu Prešov dňa 08.06.2022 domáhal toho, aby súd zaviazal žalovaného na úhradu primeraného finančného zadostučinenia vo výške 268,91 euro a náhrady trov konania.

2. Žalobca odôvodnil žalobu tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov, pod sp. zn. 11Csp/211/2019 o vydanie bezdôvodného obohatenia bol ako žalobca v postavení spotrebiteľa úspešný v uplatňovanom nároku, rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 11Csp/211/2019, zo dňa 26.11.2021 (ďalej len Základné konanie), ktorý nadobudol právoplatnosť 16.12.2021. Súd rozhodol, že žalovaný (aj terajší žalovaný) je povinný zaplatiť žalobcovi 268,91 eur s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 268,91 eur od 10.10.2019 do zaplatenia. Ako spotrebiteľ si uplatňuje primerané finančné zadostučinenie (ďalej len PFZ) za porušenie spotrebiteľských práv, ktoré bol nútený brániť v základnom konaní.

3. Tunajší súd v konaní vydal platobný rozkaz zo dňa 21.06.2022, ktorým žalobe vyhovel. Proti tomuto platobnému rozkazu včas podal odpor žalovaný.

4. Žalovaný sa k žalobe vyjadril v odpore doručenom Okresnému súdu Prešov 25.07.2022, v ktorom uviedol, že: finančné zadostučinenie nie je koncipované ako sankcia veriteľovi, ale ako náprava pre dlžníka. Na to, aby sa mohol žalobca domáhať priznania primeraného finančného zadostučinenia

je potrebné, aby mal v prvom rade právoplatný rozsudok, v tomto prípade o určení neprijateľných zmluvných podmienok. Bez existencie takéhoto právoplatného rozhodnutia nie sú splnené podmienky na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Žalovanému nie je jasné z čoho vychádzal žalobca pri určení výšky finančného zadosťučinenia a prečo žiada od žalovaného sumu 268,91 euro. V žalobe žalobca uvádza, že nárok, ktorý požaduje zohľadňuje skutočnosť, že žalovaný sa na jeho úkor obohatil. Žalobca výšku finančného zadosťučinenia žiadnym spôsobom neodôvodnil a ani v tomto smere nepredložil a nenavrhol žiaden dôkaz. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie podlieha voľnej úvahe súdu, čo však neznamená ľubovôľu súdu. V tomto smere pritom podľa žalovaného nie je postačujúce, pokiaľ žalobca navrhuje určitú sumu primeraného finančného zadosťučinenia, avšak túto požadovanú výšku žiadnym spôsobom neodôvodní v tom smere, aký vplyv malo alebo mohlo mať porušenie práva spotrebiteľa na jeho osobu, a to zvlášť za skutkových okolností tohto prípadu.

5. Žalobca sa k odporu vyjadril, replikou doručenou súdu 25.08.2022 tak, že právoplatný rozsudok súdu prvej inštancie je prílohou žaloby, pričom jasne deklaruje, že v právnom vzťahu založenom Zmluvou o úvere dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.06.2009 došlo k porušeniu noriem spotrebiteľského práva vedúceho k vzniku bezdôvodného obohatenia. V zmysle právoplatného rozsudku prvoinštančného súdu vydaného v základnom konaní je evidentné, že na súde úspešne uplatnil porušenie práva, ako aj povinnosti žalovaného ustanovenej týmto zákonom resp. osobitnými predpismi, čím naplnil hypotézu právnej normy uvedenej v § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Je zrejmé, že uzatvorením Zmluvy o úvere dostupná pôžička č. 3754338009 zo dňa 30.06.2009 v rozpore so zákonom došlo preukázateľne k porušeniu spotrebiteľských práv a povinností žalovaným. Primeranosť sumy 268,91 euro je vzhľadom najmä na postoj žalovaného a intenzitu porušenia spotrebiteľských noriem evidentne daná. V tomto kontexte poukazuje na skutočnosť, že žalovaný sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil a on bol nútený požiadať súdnu moc o pomoc, na zjednanie nápravy. Intenzita porušenia spotrebiteľského práva je daná rozsudkom vydaným v základnom konaní. Netvrdí, že suma, o ktorú sa dodávateľ pokúsil bezdôvodne obohatiť má byť sumou, vo výške ktorej má byť priznané aj PFZ, avšak tvrdí, že je to jediné objektívne a exaktné kritérium a preto by malo byť brané do úvahy ako kritérium prvoradé. Zároveň uplatňovaním legitímneho nároku v súdnom konaní bol narušený nielen jeho bežný život, ale konaním žalovaného došlo k zníženiu jeho rodinného rozpočtu a životnej úrovne. Vzhľadom na permanentný odmietavý postoj žalovaného voči svojim pochybeniam je ním uplatnená suma 268,91 euro, nielenže primeraná, ale zjavne aj nízka. Ak má PFZ reálne plniť svoj účel, tak je to možné len priznaním v takej výške, ktorá má nielen deklarovanú sankčnú, odradzujúcu a relutárnu funkciu, ale aby mala tieto funkcie aj reálne, čo PFZ priznané v symbolickej výške nemôže spĺňať.

6. Uznesením zo dňa 25.08.2022 súd vyzval žalovaného na vyjadrenie sa k replike, avšak žalovaný túto možnosť nevyužil.

7. Na pojednávaní dňa 23.1.2024 strany zotrvali na svojich doterajších vyjadreniach a stanoviskách.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie všetkými dôkaznými prostriedkami, ktoré súdu predložili alebo označili strany konania oboznámením obsahu spisu, ktorý tvorí žaloba na č. I. 1-2, rozsudok Okresného súdu Prešov 11Csp/211/2019 zo dňa 26.11.2021 na č. I. 4-7, podanie žalovaného - vyjadrenie žalovaného k žalobe zo dňa 25.7.2022 na č. I. 20-22, replika žalobcu doručená súdu 25.8.2022 na č. I. 33-53 vrátane predložených rozhodnutí súdov na č. I. 36-51, spis Okresného súdu Prešov 19Csp/85/2022 a z neho rozsudok Okresného súdu Prešov 19Csp/85/2022 -76 zo dňa 19.7.2022, spis Okresného súdu Prešov 11Csp/211/2019 a z neho rozsudok Okresného súdu Prešov 11Csp/211/2019 zo dňa 26.11.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť.

9. Na základe uvedeného súd zistil nasledujúci skutkový stav:

10. Okresný súd Prešov v konaní 11 Csp/211/2019 rozsudkom zo dňa 26.11.2021 ktorý nadobudol právoplatnosť 16.12.2021 vo veci žalobcu A. B. proti žalovanému Poštová banka, a.s. (teraz 356.bank, a.s.) zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 268,91 euro spolu s 5 percentným ročným úrokom z omeškania. Podľa tohto rozsudku súd konštatoval, že nedošlo k uzatvoreniu písomnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere medzi stranami a v dôsledku absolútnej neplatnosti zmluvy žalobca mal vrátiť žalovanému len sumu poskytnutého úveru. K bezdôvodnému obohateniu žalovaného na úkor žalobcu došlo úhradou, ktorú žalobca realizoval 06.07.2010, ktorou žalobca zaplatil žalovanému 874,47 eur.

11. Podľa § 166 Civilného sporového poriadku (1) v záujme hospodárnosti konania súd spojiť na spoločné konanie také konania, ktoré sa pred ním začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých strán. Ak boli také konania pridelené viacerým sudcom toho istého súdu, rozhodne o spojení konania ten sudca, u ktorého sa začalo konanie skôr.

12. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

13. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z. z. osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu.

14. Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

15. Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

16. Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Vo veci 11 Csp/211/2009 Okresného súdu Prešov sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 920,93 euro titulom bezdôvodného obohatenia vychádzajúceho právneho úkonu – poskytnutia spotrebiteľského úveru zmluvou o úvere, ktorá bola vadná. Žalobca bol v konaní úspešný.

19. Súd návrh žalovaného na spojenie tohto konania s konaním vedenom na Okresnom súde Prešov pod spisovou značkou 19 Csp/85/2022 zamietol, nakoľko konania spolu skutkovo nesúvisia, že v konaní pod spisovou značkou 19 Csp/85/2022 ide o primerané finančné zadosťučinenie z iného právneho titulu a to určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky. Toto konanie navyše začalo neskôr než konanie 15Csp/86/2022.

20. Žalobca si teda bez akýchkoľvek pochybností v inom súdnom konaní úspešne uplatnil právo na plnenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu.

21. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradila dodávateľa od získavania plnení vyplývajúcich z neprijateľných zmluvných podmienok a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa nedopustí v takej intenzite. Aj keď zákon, nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma, v prejednávanej veci k vzniku ujmy na strane žalobcu bez akýchkoľvek pochybností došlo. (obdobne Rozsudok Krajského súdu v Prešove 7Co/125/2019).

22. Žalobca aj s prihliadnutím na postoj žalovaného vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 11 Csp/211/2019, v ktorom spochybňoval dôvodnosť žaloby, bol nedôvodne vystavený psychickému vypätiu a stavu právnej neistoty, a to až do doby právoplatného skončenia konania. Ako to žalobca v replike sám uvádza je nepochybne zřejmé, že spotrebiteľ porušenie jeho spotrebiteľských práv nútený brániť sa základnom konaní, a teda podstúpiť súdne konanie, v ktorom bol ako spotrebiteľa na súde úspešný.

23. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod. Za primerané, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, je preto potrebné považovať finančné zadosťučinenie vo výške 268,91 euro. Táto čiastka zodpovedá sume 268,91 euro, ktorú si úspešne žalobca uplatnil voči žalovanému v základnom konaní súdnou cestou. Súd považoval za primerané rozhodnúť o primeranom finančnom zadosťučinení rovnakej výške ak aké bolo priznané bezdôvodné obohatenie žalovaného, nakoľko ide o sumu pomerne nízku a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nižšej výške by neplnilo odradzujúcu funkciu vo vzťahu k žalovanému. Žalobca ako dlžník bol pritom vystavený nutnosti iniciovať riadne súdne konanie ďalej v ňom pokračovať až do jeho záveru – rozhodnutia súdu vo veci a to za situácie kedy bol vystavený právnej neistote vo vzťahu k svojej majetkovej sfére od 30.06.2009 kedy došlo k uzavretiu predmetnej spotrebiteľskej zmluvy až do rozhodnutia súdu dňa 26.11.2021, teda viac než 12 rokov. Priznané finančné zadosťučinenie v celkovej výške 268,91 euro je vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá mu vznikla konaním žalovaného a je akousi určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý pri dojednávaní úverových zmlúv závadne konal. Preto súd priznal žalobcovi právo na primerané finančné zadosťučinenie v uvedenom rozsahu.

24. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

25. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

26. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobca bol v konaní plne úspešný, preto má žalobca voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Pre výpočet trov právneho zastúpenia sa bude vychádzať z výšky priznanej sumy, pretože žalobca bol úspešný v základe nároku, ktorého výška záležala na posúdení súdu. Vzhľadom na vyššie uvedené bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.